

Struktura a vlastnosti plynů

$$k = 1,38 \cdot 10^{-23} \text{ J.K}^{-1} ; R = 8,31 \text{ J.K}^{-1} \cdot \text{mol}^{-1}$$

- 1) Na stlačení plynu byla vykonána práce 3,1 kJ a plyn při tomto ději zároveň přijal teplo 2,4 kJ. Určete, jak se změnila vnitřní energie plynu.
[vzrostla o 5,5 kJ]
- 2) Plyn při zahřívání přijal teplo 2,8 kJ a současně vysunul pohyblivý píst a vykonal tak práci 800 J. Jak se změnila při tomto ději vnitřní energie plynu ?
[vzrostla o 2 kJ]
- 3) Vypočítejte střední kvadratickou rychlost molekul dusíku N_2 a helia He při teplotě 500°C . Rel. At.hmotnost dusíku je 14 , helia 4.
[830 m/s, 2195 m/s]
- 4) Jaký je tlak kyslíku O_2 při teplotě 0°C , je-li jeho hustota $1,41 \text{ kg/m}^3$? Relativní atomová hmotnost kyslíku je 16 .
[10^5 Pa]
- 5) Určete objem kyslíku O_2 o hmotnosti 8 g při teplotě 21°C a tlaku $1,4 \cdot 10^5 \text{ Pa}$.
[$4,4 \cdot 10^{-3} \text{ m}^3$]
- 6) V nádobě o vnitřním objemu 20 l je oxid uhličitý CO_2 o hmotnosti 0,5 kg a tlaku 1,3 MPa. Určete jeho teplotu. Relativní atomová hmotnost uhlíku je 12, kyslíku 16.
[275 K]
- 7) V nádobě o vnitřním objemu $8,3 \text{ m}^3$ je vodík H_2 o hmotnosti 0,2 kg a teplotě 27°C . Určete jeho tlak. Relativní atomová hmotnost vodíku je 1.
[30 kPa]
- 8) Určete , kolik molekul je ve vzduchu, který má objem 1 m^3 , tlak 150 kPa a teplotu 27°C
[$3,6 \cdot 10^{25}$]
- 9) V nádobě o vnitřním objemu 5 litrů je uzavřen dusík N_2 při teplotě 39°C a tlaku $1,6 \cdot 10^5 \text{ Pa}$. Určete jeho hmotnost. Relativní atomová hmotnost dusíku je 14.
[8,6 g]
- 10) Jaký je tlak vzduchu v pneumatikách nákladního automobilu při teplotě 20°C a hustotě 8 kg/m^3 . Molární hmotnost vzduchu je $29 \cdot 10^{-3} \text{ kg/mol}$.
[$6,7 \cdot 10^5 \text{ Pa}$]
- 11) V nádobě je ideální plyn o teplotě 40°C . Na jakou teplotu je třeba plyn zahřát, aby se jeho tlak dvakrát zvětšil a objem zvětšil o $1/8$ původního objemu ?
[431°C]
- 12) Při tlaku 10^5 Pa a teplotě 15°C má vzduch objem 2 litry. Jaký bude tlak vzduchu, když se jeho objem zvětší na 4 litry a teplota vzroste na 20°C ?
[$0,51 \cdot 10^5 \text{ Pa}$]
- 13) Na jakou teplotu je třeba při konstantním tlaku zahřát plyn stálé hmotnosti, aby se jeho objem v porovnání s objemem při teplotě 0°C zvětšil dvakrát ?
[273°C]
- 14) Teplota plynu se při stálém tlaku zvětšila z 27°C na 39°C . O kolik procent se při tom zvětšil jeho objem ?
[4%]
- 15) Plyn uzavřený v pevné nádobě má při teplotě 15°C tlak $4 \cdot 10^5 \text{ Pa}$. Při jaké teplotě bude jeho tlak v nádobě $5 \cdot 10^5 \text{ Pa}$?
[87°C]
- 16) V nádobě o vnitřním objemu 30 litrů je uzavřen plyn při tlaku 10 Mpa. Jaký by měl plyn objem za normálního tlaku ($p_n = 1,01325 \cdot 10^5 \text{ Pa}$) ? Předpokládáme, že teplota plynu je stálá.
[3 000 litrů]
- 17) Plyn uzavřený v nádobě o stálém objemu má při teplotě 11°C tlak 189 kPa. Při které teplotě bude mít tlak 1 Mpa ?
[1 500 K]
- 18) V uzavřené nádobě o objemu 2 litry je dusík o hustotě $1,4 \text{ kg/m}^3$. Jaké teplo přijme dusík, jestliže se jeho teplota zvýší o 100°C při stálém objemu? ($c_v = 739 \text{ J.kg}^{-1} \text{K}^{-1}$) jakou práci při tom dusík vykoná ?
[550 J ; 0 J]
- 19) Jaké teplo přijme kyslík o hmotnosti 12 g, zvýší-li se jeho teplota při stálém tlaku o 50°C ? ($c_p = 912 \text{ J.kg}^{-1} \text{K}^{-1}$)
[0,55 kJ]
- 20) Při adiabatické kompresi vzduchu se jeho objem zmenšil na $1/10$ původního objemu. Vypočítejte tlak a teplotu vzduchu po ukončení adiabatické komprese. Počáteční tlak vzduchu je 10^5 Pa a počáteční teplota 20°C . (Poissonova konstanta pro vzduch 1,4)
[2,5 Mpa]